

سخن «سمت»

یکی از اهداف مهم انقلاب فرهنگی، ایجاد دگرگونی اساسی در دروس علوم انسانی دانشگاهها بوده است و این امر، مستلزم بازنگری منابع درسی موجود و تدوین منابع مبنائی و علمی معتبر و مستند با در نظر گرفتن دیدگاه اسلامی در مبنائی و مسائل این علوم است.

ستاد انقلاب فرهنگی در این زمینه گامهایی برداشته بود، اما اهمیت موضوع اقتضا می کرد که سازمانی مخصوص این کار تأسیس شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۶۳/۱۲/۷ تأسیس «سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها» را که اختصاراً «سمت» نامیده می شود، تصویب کرد.

بنابر این، هدف سازمان این است که با استمداد از عنایت خداوند و همت و همکاری دانشمندان و اساتید متعهد و دلسوز، مطالعات و تحقیقات لازم انجام دهد و در هر کدام از رشته های علوم انسانی به تألیف و ترجمه منابع درسی اصلی، فرعی و جنبی بپردازد.

دشواری چنین کاری بر دانشمندان و صاحب نظران پوشیده نیست و به همین جهت مرحله کمال مطلوب آن، باید بتدریج و پس از انتقادات و یادآوریهای پیاپی ارباب نظر به دست آید و انتظار می رود که این بزرگواران از این همکاری دریغ نوزند.

کتاب حاضر برای درس عربی عمومی دانشگاهها در نظر گرفته شده

است و هدف از تدریس آن، این است که دانشجو با به کار گرفتن آنچه در دبیرستان آموخته است، بتواند آیات نسبتاً آسان قرآن کریم، دعاها، کلمات کوتاه و روایات ساده معصومین - علیهم السلام - را بخواند و بفهمد و از این راه اولاً با زبان دینی خویش آشنا و با مضامین عالی اسلامی تربیت شود، ثانیاً بر کلمات و جمله‌های عربی که در زبان فارسی فراوان است تسلط یابد. البته شاید در این میان، صاحب همتی هم پیدا شود که با خواندن این مقدار از متون، آمادگی و ذوق بیشتری در وی پدید آید و خود، آموزش زبان قرآن را تا سرحد کمال دنبال کند.

برای این منظور در جلسات استادان بصیر و آگاه، تصمیم گرفته شد متنی تهیه شود که هم محتوای اعتقادی و اخلاق و تربیت اسلامی داشته باشد و هم تا حدود زیادی مکمل لغات، قواعد صرفی و نحوی و ترکیباتی باشد که دانشجو در دبیرستان آموخته است و چه بسا فرصت کافی برای تمرین و تثبیت آنها در ذهن نداشته است، و متن حاضر به گونه‌ای تهیه شده است که تا حدی این هر دو هدف را برآورده سازد. یعنی ابتدا همه قواعد صرفی و نحوی موجود در کتب عربی دبیرستانی استخراج و سپس از منابع و مأخذ اسلامی، متونی برگزیده شده که هم مضامین عقیدتی، اخلاقی، تربیتی و... داشته باشد و هم تا حدی حاوی قواعد استخراج شده باشد. پیدا است که چون ترکیب جمله‌ها در اختیار مؤلف نبوده، آگاه کلمات، زمانها و ترکیبهای آمده است که با هدف زبان‌آموزی مناسب تام و تمام ندارد، اما با توجه به اهمیت محتوا، این مقدار نارسایی، ناچیز و قابل تحمل است.

در پایان هر فصل از ۲۶ فصل نیمه اول کتاب، تمرینهای صرفی و در پایان هر فصل از ۲۰ فصل نیمه دوم، تمرینهای نحوی خواسته شده است، اما پوشیده نیست که استادان محترم می‌توانند در هر بخشی از متن، برای قواعد مختلف صرفی و نحوی، علاوه بر تمرینهای خواسته شده تمرینهای گوناگون دیگری هم از دانشجویان بخواهند و بر غنای درس بیفزایند، همچنان که دانشجویان هم باید با مراجعه به کتب عربی دبیرستان، قواعدی را که در آنجا آموخته‌اند بر موارد مختلف این متون تطبیق کنند تا

از مجموع این متون و کتب دبیرستانی توانایی نسبی به دست آورند.
در پایان کتاب نیز سه فصل از مجموعه متون انتخاب شده است تا
استادان و مدرسان محترم برای ارائه نمونه و مثالهای بیشتر در مورد هر یک
از قواعد مورد نظر از آنها استفاده نمایند.

از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری، راهنمایی
و پیشنهادهای اصلاحی خود این سازمان را در جهت اصلاح کتاب حاضر
و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران
کمک نمایند.